

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Doel
In het kader van het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Inkopen de juiste doelstellingen met betrekking tot duurzaamheid vastleggen en bewaken.

Korte omschrijving
Op basis van de aanwezige en te verkrijgen data de duurzaamheidsacties op het gebied van innovaties, biodiversiteit en inkopen over een periode van 3 jaar vaststellen en volgen.

Processtappen		
Nr.	Processtap	Verantwoordelijk
1.	Het inventariseren van diverse datagegevens om meerjarenplan Duurzaamheid te kunnen opstellen. Voor het inventariseren is onder andere ook gebruik gemaakt van de input tijdens de MT plus bijeenkomst.	MT

De Heer land en water heeft een duurzaamheidsambitie opgenomen in het kwaliteitsbeleid. Dit beleid geeft aan hoe de duurzaamheidsthema's: klimaat, milieu, biodiversiteit, circulariteit en mens worden opgepakt binnen de Heer land en water, in de transitie naar duurzamer ondernemen. Dit betreft zowel duurzaamheid als onderdeel van de contracten met opdrachtgevers en leveranciers maar ook duurzaamheid als onderdeel van de een duurzame (interne) bedrijfsvoering.

De duurzaamheidsambitie ligt in lijn met overheidsdoelstellingen op de onderliggende thema's, voor zover deze aanwezig zijn. De duurzaamheidsagenda is zichtbaar in de roadmap die hiervoor is aangemaakt.

Vanuit de overheid gelden de volgende ambities met betrekking tot CO2-emissie en circulair werken:

- 55% CO2- emissiereductie in 2030 t.o.v. 1990 (note: uitgaande van 25 bereikt betekent dat 5% per jaar op basis van 2023)
- 50% minder verbruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen) in 2030

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Deze duurzaamheidsambitie is uitgewerkt zijn in dit Meerjarenplan. De Heer land en water heeft de overheidsdoelstellingen vertaald naar targets op verschillende door management en medewerkers (SMART) te beïnvloeden deelgebieden. Er is gestart met een nulmeting/beschrijving van de huidige situatie en daaraan gekoppeld zijn acties benoemd om te komen aan de gestelde doelen.

Klimaat:

- Verlagen CO2-emissie via het terugdringen van het (fossiel) energieverbruik (o.a. via: bewust gebruiken, elektrificeren van transportmiddelen en hand apparatuur, inzet schoon, emissievrij materieel, energiebesparing gebouwen). Target is 5% reductie per jaar

Milieu:

- Tegengaan van milieuverontreiniging (o.a. afzien van gebruik gewasbeschermingsmiddelen en biociden, alleen meststoffengebruik van organische herkomst na recente bodemanalyse, voorkomen dat plastics in milieu achterblijven, gebruik bio afbreekbare smeermiddelen)
- inspelen op veranderend klimaat: klimaatadaptatie (o.a.: waterberging en reduceren hittestress, keuze plantmateriaal) en bewustwording van medewerkers bij het uitvoeren van de diverse projecten voor opdrachtgevers zoals herstellen bodemkwaliteit(o.a. tegengaan verdichting en het op peil brengen van de organische stof)

Biodiversiteit:

- De Heer land en water wil zich hiervoor inzetten en een positieve bijdrage leveren om de biodiversiteit in bermen te verbeteren. Het ecologisch beheer van bermen en groenstroken is gericht op het in stand houden en/of verbeteren van de natuurkwaliteit van de inheemse flora en fauna in de kruidachtige vegetaties en (certificering) in watergangen. De Heer land en water is gecertificeerd voor BRL Groenkeur met “add-on” Kleurkeur, en werkt aan de certificering voor Kleurkeur Blauw. Hiervoor zijn uitvoerders en medewerkers opgeleid. Het streven is om 20% hiervoor opgeleid te hebben. Het huidige percentage is 15%

Circulariteit:

- Hergebruiken (groen)restmaterialen, (o.a. zorgen dat vrijkomende grondstoffen terugkomen in de keten bij vervallen materialen aan deelnemer)
- Inzetten herbruikbare materialen.

Mens:

- inzet SROI
- duurzame inzet eigen personeel

De duurzaamheidsambitie kan inzichtelijk worden gemaakt met onder andere het ambitieweb, een visualisatietool om duurzaamheidsambities concreter te maken. Zie bijvoorbeeld: <https://www.denkdoeduurzaam.nl/tools/a/ambitieweb>

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Gekozen aandachtspunten Duurzaamheid februari 2024

Kernpunten	Lange termijn doelstelling
Klimaat en Milieu	
CO2 Prestatieladder gecertificeerd (trede 5) met aantoonbare reductie	Zero emissie 2050 door inzet alternatieve brandstoffen en elektrificatie
Elektrificatie	Machinepark geheel elektrisch / waterstof in 2050
Groene stroom	Streven naar nul gebruik voor gebouw en terrein. Onderzoek naar eigen stroom opwekken voor het laden van voertuigen en machines
ISO 14001 gecertificeerd	Gecertificeerd blijven
Biodiversiteit	
Actief op biodiversiteit , maaien volgens kleurkeur. Gecertificeerd voor BRL Groenkeur / add on Kleurkeur	Behalen Kleurkeur certificaat Blauw en minimaal 1 project per jaar met vereiste van Kleurkeur groen en of blauw
Circulariteit	
Hergebruik van groenafval waar mogelijk Hergebruik vrijkomend grond en zand Afval kantoor en werkplaats wordt hergebruiken	Volledig hergebruik alle grondstoffen en afvalstoffen in 2035

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Kernpunten	Lange termijn doelstelling
Mens	
Aandacht voor alle medewerkers zien en gezien worden	Werknemers tevredenheid > 95% Verloop < 5%
Nieuwe medewerkers binden	Nieuwe aanwas > verloop
Potentiële medewerkers enthousiasmeren en binden	Jaarlijks 5% van # FTE als stagiaires opleidingsplaatsen; Bedrijf presenteren op open dagen van scholen; Actief opzoeken van scholen en bieden van stageplaatsen en opleiden leerlingen.
SROI	Actief Inzetten van kandidaten/medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt waar mogelijk. Min. 5% van de arbeidsuren op jaar basis. PSO trede 3 gecertificeerd
Blijvende aandacht voor mens en voeding	Ziekteverzuim < 4%. Dagelijkse hoeveelheid fruit op het werk ter beschikking gesteld (

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Duurzaamheid doelstellingen 2025 t/m 2027

Doelstellingen	Acties	Verantwoordelijke	Periode 2025	Periode 2026	Periode 2027	Status (loopt, gereed, nog uitvoeren)
Klimaat en Milieu						
Emissie verlagen in werkprocessen	Maatregelen zie documenten CO ₂ Prestatieladder (documentnamen!)	Directie en CO ₂ verantwoordelijke				Verlagen CO2 emissie met 30 % in 2029 t.o.v. 2024
Transitie naar alternatieve brandstoffen om de footprint te minimaliseren.	Nieuwe leverancier den Hartog i.v.m. uitbreiding HVO	Directie en CO ₂ verantwoordelijke	35% is HVO 100	37,5 % is HVO 100	40% is HVO 100	In 15 jaar naar volledig HVO 100
Emissie verlagen in gebruik kantoorgebouw	Nieuwbouw klimaatneutraal bouwen	Directie				“zero emissie” in 2026

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Doelstellingen	Acties	Verantwoordelijke	Periode 2025	Periode 2026	Periode 2027	Status (loopt, gereed, nog uitvoeren)
Elektrificatie (uitbreiden met 10% ? per jaar) van werktuigen en voertuigen	Elektrificeren: keuze voor elektro aangedreven voertuigen en werktuigen bij investeren. Verder uitbreiden van elektrisch gereedschap en overig materieel	Directie	conversie 5% van aan te schaffen eenheden	conversie 10% van aan te schaffen eenheden	conversie 20% van aan te schaffen eenheden	"Zero" emissie in 2050
Alternatieve brandstoffen (naast HVO diesel) verder uitbreiden met waterstof	Aanschaf trucs op waterstof Overleg met MAN loopt	Werkgroep Duurzaamheid			In bedrijf	In onderzoek
Zonnepanelen	Op nieuwbouw en nieuwe hallen	Directie	ca. 200 stuks??			Indien nodig voor klimaatneutraal kantoorgebouw
Windturbine		Werkgroep Duurzaamheid				In onderzoek

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Doelstellingen	Acties	Verantwoordelijke	Periode 2024	Periode 2025	Periode 2026	Status (loopt, gereed, nog uitvoeren)
HUB voor omgeving	Lokale opwek van zon en wind wat wordt verwerkt richting: <ul style="list-style-type: none"> · Mobiliteit (laadplein); · Opslag in accu's en/of waterstof; · Tijdsafhankelijk leveren aan het lokale circuit (overige bedrijven); · Tijdsafhankelijk terug leveren aan het hoog/laagspanningsnet. 	Directie				In onderzoek
Hergebruik hemelwater / opslag hemelwater	Realisatie in nieuwbouw		gereed			Nieuwbouw
Up cyclen accu's		Werkgroep Duurzaamheid				In onderzoek nemen

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Doelstellingen	Acties	Verantwoordelijke	Periode 2024	Periode 2025	Periode 2026	Status (loopt, gereed, nog uitvoeren)
Afvalstromen	<ul style="list-style-type: none"> · Recycling eigen afvalstromen · Volgens ladder van Lansink, hergebruik afvalstromen (maaisel e.d.) · Olie afvoeren (milieuvriendelijk) · Afval uit gras en slootvuil verwijderen 	Werkgroep Duurzaamheid/ KAM coördinator				<p>Afvalstromen scheiden</p> <p>Reststromen maaien e.d. / afvoeren naar (biologische) agrariërs</p> <p>wet en regelgeving volgen</p> <p>in onderzoek</p>
Biodiversiteit						
Gecertificeerd voor Kleur Keuren (Groen en Blauw)	Acquisitie; certificaat Kleurkeur Blauw behalen	MT/ KAM	Lopend			<p>Behouden certificatie kleur keur / doorlopend proces</p> <p>Minimaal 1 project aannemen, waar opdrachtgever kleurkeur eist (zowel groen als blauw)</p>

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Doelstellingen	Acties	Verantwoordelijke	Periode 2024	Periode 2025	Periode 2026	Status (loopt, gereed, nog uitvoeren)
Maaifrequenties aanpassen	Volgens certificaat, werkzaamheden uitvoeren					In onderzoek
Mulchen / mulch laag		Projectleiding / Uitvoering	X			In onderzoek
Composteren op eigen bedrijfslocatie		Projectleiding / Uitvoering	X			In onderzoek
Stimulerende acties	Plaatsen van vleermuiskasten, takkenril en insectenhotels		X			Nieuwbouw, terreininrichting
Circulariteit						
Jaarlijks 5% meer hergebruik materialen / grondstoffen ten opzichte van basisjaar 2020	Inventariseren en overleg met opdrachtgevers	Directie	Lopend			In onderzoek, volgen wet en regelgeving

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Doelstellingen	Acties	Verantwoordelijke	Periode 2024	Periode 2025	Periode 2026	Status (loopt, gereed, nog uitvoeren)
Mens						
Binden en enthousiasmeren medewerkers	Maandelijks werk overleg voor alle medewerkers	MT	maandelijks	maandelijks	maandelijks	Zie lange termijn doelstellingen
Stimuleren en begeleiden persoonlijke ontwikkeling medewerkers	Jaarlijks uitvoeren functioneringsgesprekken en inzet POP per medewerker;	Projectleiding / Uitvoering	jaarlijks	jaarlijks	jaarlijks	Zie lange termijn doelstellingen
Gezien worden bewaken visie en cultuur	Na 2 maanden voor iedere nieuwe medewerker een evaluatie gesprek.	Leidinggever / PZ				
Inzetten buitenlandse medewerkers op basis van gelijkwaardigheid	Onderzoek naar Huisvesting Noordzijdseweg	Directie				Verbetering arbeids- en leefomstandigheden heden. Op niveau eigen vaste medewerkers

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Doelstellingen	Acties	Verantwoordelijke	Periode 2024	Periode 2025	Periode 2026	Status (loopt, gereed, nog uitvoeren)
Huisvesting en tarieven arbeidsmigranten.	Onderzoek naar Huisvesting Noordzijdseweg	Directie / MT				
Veilig werken bevorderen	Huisvesting Copenweg	Directie				Veiligheidsladder trede 3 in ontwikkeling

3.5.2.1 Meerjarenplan Duurzaamheid

Registratie	Bewaren
3.5.2.1 Meerjarenplan	Registratiemap
Roadmap Duurzaamheid	